

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

433. Quæ obligatio Parochi reparandi Ecclesiam, & domum parochialem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

de matrimonio contracto, dum dubietas aliqua circa illud contingeret, censent Sanch. *de matrim.* l. 3. d. 15. n. 22. Regin. l. 31. n. 242. Possév. c. 12. n. 44. Pont. l. cit. &c. apud Barb. cit. n. 8. Probatur autem ex hoc libro, etiam mortuis testibus absque aliis probationibus plene matrimonium. Mascard. *de probat. concl.* 672. n. 18. Riccius *resol.* 318. Sanch. *loc. cit.* Barb. n. 10. & alii plures apud illum. Formulas servandas in hac descriptione, vide apud eundem Barb. n. 9.

4. Quartò, librum, in quo describuntur nomina mortuorum illorum, qui in parochia illa sepulti fuerint; cujus descriptionis formulam vide apud Barb. *loc. cit.* nu. 11. Ex hoc libro probatur mors & sepultura. Barb. n. 12. Menoch. l. cit. n. 53. Genoa. l. cit. q. 2. Fusé. *de visitat.* l. 2. c. 3. nu. 28. etiam ad effectum reservationis. Buratt. *decis.* 11. n. 2. &c. apud Barb. Parocho enim deponenti de pertinentiis ad suum officium creditur. Menoch. *de arb. casu* 99. n. 3. Surdus *decis.* 70. n. 13. Gratian. *discep. forens. tom.* 4. c. 653. n. 60. Barb. n. 7. & in specie creditur illi annotanti mortem parochiani, quia ad illum & opus sepeliendi defunctos suæ parochiæ, & hujusmodi annotatio spectat. Mascard. *de probation. concl.* 673. num. 13. Cravet. *de antiq. temp.* p. 1. §. videmus. Genoa. l. cit. n. 1. Barb. n. 15.

5. Quintò, librum, in quo scribantur nomina confirmatorum, patrumque & matrum, patrinarum & matricularum, nomen Episcopi confirmantis, dies, mensis, annus, Ecclesia, in qua data confirmatio. Ac præcipue opus est tali libro in oppidis, ad quæ Episcopus confirmaturus accedit, non habens secum Notarium scribentem: secus in civitatibus, cum ibi confirmatio detur in cathedrali, & ibi notentur confirmati. Possév. *de off. curati.* c. 12. n. 43. Barbof. l. cit. n. 16. ubi & formulam hujus descriptionis ponit.

6. Præter dictos 5. libros, quos parochi ex debito officii facere tenentur, & penes se habere, in aliis nonnulla annotare solent, quæ Ecclesiæ & parochianis necessaria videntur, v. g. hunc vel illum fuisse excommunicatum. Barb. n. 22. probatque hæc scriptura. Genoa. *loc. cit.* q. 4. in fine. Mascard. l. cit. n. 12. vel hæc aut illa bona spectare ad dominium suæ Ecclesiæ, probatque etiam hæc annotatio, nisi sit contra tertium; quia tunc solum præsumptionem & indicium facit. Masc. *num.* 7. Genoa & Barb. *ll. cit.*

7. Porro prædictis illis libris, maxime illis 5. bonam custodiam adhibere tenetur parochus, ne dum possunt ad aliorum manus facile pervenire, falsentur, vel corrumpantur. Et ubicumque requisitus fuerit, tenetur de illis fidem necessariam facere, accipiendo pro mercede, si quid & quod in eo loco solitum est dari, aliàs gratis. Barb. l. cit. n. 19. Fides autem, ut in judicio probet, est necessario faciendâ cum formali transcriptione partitæ de verbo ad verbum sicut jacet; ita ut aliter facta fides, seu attestatio parochi, quibuscumque verbis concepta non probet, prout nec probat, si extracta sit lite pendente in Rota sine citatione & recognitione, quæ tamen necessaria non est, si tempore productionis non fuerit de hoc oppositum, cum Judex parte non opponente, possit adhibere fidem scripturis etiam informibus, cum possint quandoque recognosci. Barb. n. 21. & seq. allegans plures pro singulis articulis Rotæ *decis.* & pro ultimo citans quoque Putreum *decis.* 405. & Decium in *Auth. si quis in aliquo.* Demum non sunt hujusmodi libri per Episcopum

de parochorum potestate extrahendi, sed penes illos conservari debent, modò tamen, si necessarium fuerit, copia pro illorum conservatione detur. Barb. n. 20. juxta rescriptum S. Congr. præpositæ negotiis Episc. & Regular. de die 3. Jun. 1604.

Questio 433. Que sit obligatio parochi circa reparationem Ecclesiæ, & domus parochialis?

1. **R** Esp. primò: ubi certa portio reddituum ad fabricam deputata non est, aut ea sufficiens non est ad reparationem Ecclesiæ parochialis, ejusque facta tuta servanda, teneri Rectorem, qui decimis aut Ecclesiæ istius redditibus aliis gaudet pro eorum rata ad dictam reparationem contribuere c. de his. de Ecclesiis edificandis, ubi ait Pontifex: De his, qui Ecclesias parochiales habent, duximus respondendum, quòd ad reparationem & institutionem Ecclesiarum cogi debent, cum opus fuerit, de bonis, quæ sunt ipsius Ecclesiæ, si eis super sint conferre, ut eorum exemplo ceteri imitentur. Quod rescriptum innovavit Tirid. *sess.* 21. c. 7. Paris. *de resign.* l. 3. q. 15. n. 1. Riccius in *pr. aurea resol.* 476. n. 4. Surdus *conf.* 62. n. 1. Barbof. *de off. paroch.* c. 13. num. 2. Azor. p. 2. c. 9. q. 10. ubi, quòd Rector & alii, qui in Ecclesiâ beneficia habent, ad ejus reparationem contribuere debeant, quando ea ad id nullos vel non sufficientes redditus habet. Item quòd qui percipiunt reddituum quartam partem, quæ olim per canones fabricæ erat deputata, eam solvere debeant, ut reparetur Ecclesia, qua reparatâ, ad eosdem ea quarta portio proventuum redibit: & quòd si dicta pars ad reparationem non sufficiat, compellendi sunt in ea beneficiati, dum detractis necessariis aliquid illis superest. Sic itaque tenebuntur quoque ad reparationem Ecclesiæ, deducto prius necessario ad sustentationem (secus enim est de necessario ad tuendum statum, cum beneficiorum fructus non sint ad fovendos augendosve mundanos titulos, sed ad alendos pauperes, & cultum divinum promovendum concessi. Riccius in *Decis. Curia Neapol.* p. 3. *decis.* 293. Comitol. paulò post citand. Barbof. l. cit. n. 5.) commendatarii perpetui, Sarmiento *de redditib. Eccl.* p. 2. mon. 8. n. 3. Comitol. *respons. mor.* l. 1. q. 82. *concl.* 3. Salgado. *de potest. regia tom.* 1. p. 3. c. 5. n. 16. &c. apud Barb. l. cit. n. 4. Quòd si tamen alicubi est confuetudo recepta, ut laici suis impensis Ecclesiam reparent, ea servari debet, quia ibi Sacramenta recipiunt, & divina audiunt. Azor. *loc. cit.* imò ad eam servandam compellendi. Azor. *ibid.* De cetero si parochus non habet ad Ecclesia tot redditus, quibus prestare possit talem reparationem, tunc in illius defectum tenebuntur contribuere parochiani. Abb. p. 1. *conf.* 70. *de par.* Lamb. *de jurep.* l. 3. q. 7. a. 2. Ricc. *cit. resol.* 336. n. 8. & *resol.* 349. Barb. n. 7. Item etiam si parochiani sint nobiles & exempti, cum hoc sit opus publicum, & communem utilitatem concernens. Avendan. *de exeq. mand.* l. 2. c. 14. n. 19. Ricc. in *decis. Curia Neap.* *decis.* 14. n. 4. p. 4. Barb. l. cit. n. 9. & *de off. Ep.* alleg. 64. n. 7. p. 3. Quin & ad hoc cogendi, quacumque appellatione non obstante. Gonz. *ad reg. 8. gl. 9. n. 218.* Barb. *loc. cit.* A fortiori autem in dicto casu tenebuntur ad hoc patroni, dum Ecclesia est juris patronatus cum percipiât emolumentum ab hoc jure patronatus consistens in præsentatione, præstatione alimenti ab ipsa Ecclesia in necessitate, & honorantia primi loci in processionibus & sessionibus. Bellef. *disquis. cler.* p. 1. *tir. de cler. debitore* §. 14. n. 10. Barb. l. cit. n. 8.

Sed

Sed neque parochiani possunt usui Ecclesie cedere, & recedere ab Ecclesia, uti nec ipse parochus renunciare beneficio, ut evitent onera reparandi Ecclesiam. Barb. *loc. cit. num. 10.* Bellet. *loc. cit. n. 7.* Lambert. *loc. cit. a. 2. n. 7.* Gregor. Lopez. *l. 11. tit. 10. p. 1.* Quod si verò etiam parochiani sunt pauperes, nec reficere possunt Ecclesiam parochialem, Barbos. *num. 11.* Velasc. *consult. 179. num. 22.* Ricc. *in pr. fori Eccl. p. 4. resol. 348.* docent, servandam esse dispositionem Trid. *sess. 21. c. 7.* sic statuentis: quòd si nimia egestate laborent, ad matrices, seu viciniores Ecclesias transferantur, cum facultate tam dictas parochiales, quàm alias Ecclesias dirutas in profanos usus non fordidos, erecta tamen ibi cruce, convertendi.

2. Respondeo, quod dictum de reparatione Ecclesiarum parochialium, idem omnino dicen-

dum de domibus, id est, habitationibus parochialibus, juxta Declarat. Sac. Congregat. *ad c. 7. sess. 21. Trid.* Barbos. *loc. cit. n. 12.*

Cetera beneficiatorum onera tam curata quàm simplicia beneficia habentibus communia hinc præterimus. Vel enim de iis jam factis actum in antecedentibus, qualis obligatio suscipiendi Ordines sacros, vel de jure communi, vel ex statuto speciali, aut institutione fundatoris beneficio annexos, item onus legendi hebdomadatim in certo numero certòq; loco tot vel tot missas Capellania alterive beneficio impositum; vel talia sunt, quæ potiore jure sibi vindicat Theologia moralis, qualis est obligatio quotidie recitandi horas canonicas beneficiatis omnibus communis, &c.

* * *

CAPUT SECUNDUM.

DE POTESTATE, IVRIBVS, AC EMOLVMENTIS BENEFICIATORVM.

PARAGRAPHVS I.

De potestate parochorum, jurisdictione, ac præcedentia.

Questio 434. Quid possit & non possit parochus, quo ad ministrandum Sacramentum penitentia?

Respondeo primò: Parochus, (qui quæ talis jurisdictionem ordinariam in foro penitentia habet in omnes parochia suæ fideles. Laym. *Theol. mor. l. 5. tit. 6. c. 10. nu. 3.* Nav. *in c. placuit 8. d. 6. de penit. num. 12.* cum communi; quo ad hoc lege approbatus absque alia desuper ei facienda per Ordinarium licentia seu approbatione, ut colligitur ex verbis illis Trident. *sess. 23. c. 5. nisi aut parochiale beneficium.* &c. Barbos. *de paroch. c. 19. num. 1.*) potest administrare Sacramentum penitentia, etiam extra parochiam suam, & extra Diocesim, & ubiq; locorū subditis seu parochianis suis. Barbos. *loc. cit.* citans Sanch. *de matrim. l. 3. d. 19. num. 8.* Nav. *in man. c. 27. nu. 255.* Covar. *pract. 99. c. 11. num. 4.* Azor. *p. 2. c. 12. q. 11.* cum functio hæc non sit jurisdictionis externæ & contentiosæ, quæ fit cum cognitione causæ in foro exteriore. Azor. *loc. cit.*

2. Secundo potest parochus (quo nomine quo ad præsens punctum veniunt etiam Vicarii perpetui parochiarum. Henriq. *l. 7. de indulg. c. 12. n. 2.* Item parochi superiores, qui jurisdictionem ordinariam in secularibus habent. Mendo *in Elucidat. Bullæ cruciat. d. 22. c. 2. n. 29.*) hoc Sacramentum administrare extra parochiam & diocesim suam, & ubiq; terrarum non parochiano suo, absque eo,

quòd egeat ad hoc novâ, aut alterius Ordinarii approbatione (modò tamen cõferatur ei ad hoc jurisdictione ulterior, utpote diversum quid ab approbatione, & non minùs quàm illa ad valorem absolutionis necessaria; nimirum ab alio parochi respectu suæ parochiæ, vel ab alio Episcopo respectu suæ diocesis, vel à pontifice respectu omnium fidelium, cum eam per collationem beneficii parochialis non acceperit, nisi in suos parochianos) Mendo *loc. cit. num. 26.* citans Suar. *in 3. p. d. 28. f. 4. n. 18.* Ochagaviam *de Sacram. tr. 2. q. 40. nu. 3.* & alios, contra Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 87.* Laym. *loc. pauld post citand.* & alios plures apud Eundem (non tamen contrarius videtur Barbos. *loc. cit. & num. 3.* & de potest. Episc. p. 2. alleg. 25. n. 8. & quos citat. Squillant. *de privileg. Cleric. c. 1. n. 73.* Piaces. *in pr. Episc. p. 2. c. 1. num. 10.* dum dicunt parochum in sola sua parochia, & non per totâ diocesim posse confessiones audire, subintelligere namq; videntur ex defectu jurisdictionis, & non ex defectu approbationis) per collationem enim beneficii parochialis parochus constitutus est minister publicus Ecclesiæ, & ab illa approbatus (secus est in illis, qui citra parochiale beneficium approbantur, etiam pro tota aliqua Diocesi, nimirum per hoc non efficiuntur ministri publici Ecclesiæ, nec habent conditionem à Trident. requisitam. Mendo *loc. cit. nu. 28.* de quo Tridentinum indefinite loquitur; asserendo nimirum absolute, quòd habens beneficium parochiale audire possit confessiones, in hoc quo ad parochos nullatenus jus antiquum, vi cuius ubiq; audire poterant confessiones, restringens. Atque hinc est recepta consuetudo, ut in confinio duarum Diocesim parochi hujus Diocesis alios alterius Diocesis in subsidium audiendi confessiones in solemnitatibus majoribus evocent, absque eo, quòd approbentur ab Ordinario ejus Diocesis, ad quam vocantur. Mendo *loc. cit. num. 26.* Ad quod tamen postremum dici potest

potest